

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ

6926eb3e273b0067a2ab06ca

ΑΠ:20688

Υπογραφή: 15/12/25 17:50

Διανομή: 16/12/25 10:32

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Απογοητευτικός ο απολογισμός από την εφαρμογή του προγράμματος για την προσχολική εκπαίδευση και τις δομές δημιουργικής απασχόλησης για τα έτη 2022 – 2025

ΣΧΕΤ: Η υπ' αρ. πρωτ. 2552/11.7.2025 Αναφορά

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε ως εξής:

Η διαχείριση των δημογραφικών προκλήσεων επιβάλλει, μεταξύ άλλων, την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης δημογραφικής πολιτικής, με σαφείς στόχους, συγκεκριμένα μέτρα και επαρκείς πόρους. Το πεδίο της εν λόγω πολιτικής δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε ενέργειες που στοχεύουν στην τροποποίηση των δημογραφικών τάσεων, αλλά περιλαμβάνει και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεών τους. Η δημογραφική πολιτική δεν αποτελεί μια απλή συλλογή διάσπαρτων μέτρων, αλλά ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων που στοχεύουν στη διευκόλυνση της κοινωνικής προσαρμογής στις εξελισσόμενες δημογραφικές συνθήκες.

Ειδικότερα, προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος έχουν ήδη ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για τη θέσπιση προγραμμάτων χρηματοδοτικής ενίσχυσης, με σκοπό την υποστήριξη των οικογενειών. Ειδικότερα:

Βάσει της υπ' αριθμ. 134947ΕΞ2025/2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 4127), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (ΦΕΚ Α' 113), θεσμοθετείται πρόγραμμα χρηματοδοτικής ενίσχυσης οικογενειών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής διαπαιδαγώγησης και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής ενασχόλησης μέσω της εφαρμογής σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων και δραστηριοτήτων, εκτός του

τυπικού σχολικού ωραρίου, το οποίο είναι σε ισχύ για την περίοδο δύο κύκλων, ήτοι τα έτη 2025 - 2026 (α' κύκλος) και 2026 - 2027 (β' κύκλος). Εν συνεχεία, τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 15670/2025 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 5646), η οποία μεταξύ άλλων προέβλεψε την αύξηση των εισοδηματικών προϋποθέσεων για συγκεκριμένες δομές.

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 (Κριτήρια και Μοριοδότηση - Διαδικασία Επιλογής Ωφελουμένων), καθορίζονται:

α) τα γενικά εισοδηματικά κριτήρια για την ένταξη στο πρόγραμμα, καθώς και οι γενικές εξαιρέσεις από τον περιορισμό όσον αφορά το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος. Συγκεκριμένα, εξαιρείται από τον περιορισμό όσον αφορά το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος, όπως αυτό ορίζεται στην προαναφερθείσα Κοινή Υπουργική Απόφαση

- ο/η νόμιμος/η εκπρόσωπος του εν δυνάμει ωφελούμενου παιδιού με σωματικές, πνευματικές, ψυχικές παθήσεις ή αναπηρίες ή του ατόμου με αναπηρία, που υποβάλει την αίτηση:

(α) για τις κατηγορίες των θέσεων Β3 (βρεφονηπιακοί σταθμοί ολοκληρωμένης φροντίδας - ΒΝΣΟΦ) και Δ (ΚΔΑΠ ΑμεΑ) και

(β) για τις κατηγορίες των θέσεων Α2 ή Γ (παιδικός σταθμός ή κέντρο δημιουργικής απασχόλησης παιδιών) με την προϋπόθεση προσκόμισης έγγραφης υπεύθυνης δήλωσης του νόμιμου εκπροσώπου φορέα/δομής περί αποδοχής του παιδιού και γνωμάτευσης ιατρού, ότι αυτό είναι ωφέλιμο για το παιδί και ότι έχει τη δυνατότητα ένταξης σε πλαίσιο λειτουργίας παιδικού σταθμού ή ΚΔΑΠ τυπικής ανάπτυξης.

- οι αιτούντες νόμιμοι εκπρόσωποι που ανήκουν στην κατηγορία ΑμεΑ (με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%) που αιτούνται για βρεφικούς, βρεφονηπιακούς ή και παιδικούς σταθμούς (κατηγορία θέσης Α1, Α2, Β1, Β2) και ΚΔΑΠ (κατηγορία δομής Γ και Δ).

β) τα κριτήρια και το σύστημα μοριοδότησης, τα οποία αφορούν στο οικογενειακό εισόδημα και σε κριτήρια οικογενειακής και κοινωνικής κατάστασης που εφαρμόζονται για την επιλογή των ωφελούμενων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, όπου προβλέπονται 50 μόρια για τις τρίτεκνες – πολύτεκνες οικογένειες.

γ) τα γενικά εισοδηματικά όρια επιλεξιμότητας για την ένταξη στις δομές Α1, Α2, Β1 και Β2, με σκοπό τη λήψη μειωμένης οικονομικής συμμετοχής, αναπροσαρμόστηκαν ανοδικά κατά 2.000€ για οικογένειες με μέλη έως πέντε (5) τέκνα.

Επιπλέον, για οικογένειες με έξι (6) τέκνα και άνω, τα εν λόγω όρια αυξήθηκαν κατά 3.000€ ανά τέκνο.

Συγκεκριμένα, τα ανώτατα εισοδηματικά όρια διαμορφώνονται ως εξής:

- έως 35.000€ από 33.000€ για οικογένειες με έως δύο (2) τέκνα,
- έως 38.000€ από 36.000€ για οικογένειες με τρία (3) τέκνα,
- έως 41.000€ από 39.000€ για οικογένειες με τέσσερα (4) τέκνα, και
- έως 44.000€ από 42.000€ για οικογένειες με πέντε (5) τέκνα και άνω.

Επιπρόσθετα, με την τροποποίηση της ΚΥΑ, προστέθηκε στην παρ. Β. του ιδίου άρθρου ότι

«... Αξίες τοποθέτησης για την κατηγορία Γ και Δ που χορηγήθηκαν κατά τον α' κύκλο και πρώτη πρόσκληση του προγράμματος (2025-2026) πλέον του προϋπολογισμού του άρθρου 13 και των όρων του παρόντος

καλύπτονται από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΚΟΙΣΟ..»

Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για την Περιφερειακή Ανάπτυξη (ΕΣΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και από εθνικούς πόρους και ανέρχεται στο συνολικό ποσό ύψους 756.270.900,00€ για τις προγραμματικές περιόδους 2025 - 2026 και 2026 - 2027. Από το συνολικό προαναφερόμενο, το ποσό ύψους 313.594.958€, προέρχεται από τον Τακτικό Π/Υ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και κατανέμεται ως εξής:

α) για τη χρονική περίοδο 2025 - 2026 (α' κύκλο του Προγράμματος) θα διατεθεί ποσό ύψους 174.772.479€, και

β) για τη χρονική περίοδο 2026 - 2027 (β' κύκλο του Προγράμματος) θα διατεθεί ποσό ύψους 138.872.479€.

Επισημαίνεται ότι η συνεισφορά του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση του Προγράμματος. Η δε κατανομή των κονδυλίων του Τακτικού Προϋπολογισμού του ΥΚΟΙΣΟ συνάδει με την κατανομή των κονδυλίων που συγχρηματοδοτούνται από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) και το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), το οποίο δεν είναι επιλέξιμο.

Οι πιστώσεις που προέρχονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και αφορούν το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ) δεν υπόκεινται σε περιφερειακή κατανομή. Αντίθετα, διατίθενται σε συγκεντρωτικό επίπεδο, επιτρέποντας την αντιμετώπιση πιθανών αναγκών σε οποιαδήποτε διοικητική περιφέρεια της χώρας. Σε κάθε περίπτωση, είναι υποχρεωτική η πιστή τήρηση των κονδυλίων όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 13 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ).

Επιπροσθέτως, και με γνώμονα την ουσιαστική φροντίδα των παιδιών που δεν πληρούν τα κριτήρια των ευρωπαϊκών προγραμμάτων «Εγγύηση για το Παιδί», έχουν εξασφαλιστεί συμπληρωματικοί οικονομικοί πόροι μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν εκδοθεί η με αρ. πρωτ. 24413/30.7.2025 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (ΑΔΑ: ΡΠ00465ΖΩ5-ΦΗΔ) και η με αρ. πρωτ. 30771/ 30.10.2025 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (ΑΔΑ: 93Λ6465ΖΩ5-ΕΛ2).

Επιδίωξη του Υπουργείου αποτελεί η αναβάθμιση των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και των ΚΔΑΠ Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους, να ικανοποιηθούν επαρκώς οι ανάγκες των ωφελούμενων και να υπάρξει προσαρμογή στις εκάστοτε κοινωνικές απαιτήσεις, καθώς και η διεύρυνση του ευρύτερου πλαισίου υποστήριξης.

Βάσει του υπ' αριθμ. πρωτ. 29266/7.10.2025 εγγράφου της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ), διευκρινίζεται ότι:

Για την τρέχουσα περίοδο 2025-2026, χορηγούνται vouchers σε όλες τις έγκυρες αιτήσεις για όλες τις κατηγορίες παιδικών, βρεφονηπιακών και βρεφικών σταθμών, καθώς και για τις δομές Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠΑμεΑ.)

Η οικονομική ενίσχυση των οικογενειών με βρέφη και προνήπια αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Αποσκοπεί στην εξασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και στη διευκόλυνση της πρόσβασης παιδιών και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης. Όσον αφορά τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), ισχύουν τα αναφερόμενα στους επισυναπτόμενους πίνακες που διαβιβάστηκαν από την ΕΕΤΑΑ Α.Ε.:

- Έλαβαν voucher **όλοι** οι αιτούντες που βρίσκονταν **κάτω από το όριο της φτώχειας**.
- Επιπλέον, έλαβαν voucher και **2.604** παιδιά τα οποία βρίσκονταν άνω του ορίου της φτώχειας, και είχαν τα περισσότερα μόρια, και εκεί εξαντλήθηκε ο προϋπολογισμός.
- Συνολικά για τα ΚΔΑΠ, έλαβαν voucher **48.823** παιδιά, ενώ **δεν έλαβαν**, λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού, **49.935**, δηλαδή, 1.904 λιγότερα από πέρσι.

Εξάλλου, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει αναπτύξει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, εστιάζοντας, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της οικογένειας. Η συγκεκριμένη προσπάθεια αποσκοπεί στην εξάλειψη των αντικειμενικών δυσκολιών (οικονομικών, πρακτικών και ψυχολογικών) που αποτρέπουν άτομα από τη δημιουργία οικογένειας ή/και την απόκτηση του επιθυμητού αριθμού τέκνων. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η σχεδίαση και η εφαρμογή προγραμμάτων και ενεργειών που αφορούν:

- α) στην οικονομική ενίσχυση των οικογενειών (χορήγηση επιδομάτων, στοχευμένες παροχές σε πολύτεκνες ή μονογονεϊκές οικογένειες, φορολογικές ελαφρύνσεις, συνδρομή και υποστήριξη στη νέα μητέρα),
- β) στην εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (υπηρεσίες βρεφικής και παιδικής φροντίδας, διευρυμένο ωράριο σχολείου, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, θερινές κατασκηνώσεις, άδειες γονέων, δυνατότητα συνυπηρέτησης συζύγων, ευελιξία στην εργασία μέσω τηλεργασίας ή μερικής απασχόλησης, αποτελεσματική διαχείριση αδειών εκπαιδευτικών και άμεση αντικατάσταση ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη διδασκαλία) και
- γ) στην προώθηση και παροχή υποστήριξης για την απόκτηση παιδιών (προγράμματα στέγασης, ενίσχυση νέων ζευγαριών κατά τη δημιουργία νοικοκυριού, κίνητρα για την ανεξαρτητοποίηση των νέων, ενημέρωση και αφύπνιση σχετικά με τη δυνατότητα τεκνοποίησης σε μεγαλύτερη ηλικία, υποστήριξη υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Συν.:

Το με αρ. πρωτ. 29266/7.10.2025 έγγραφο της ΕΕΤΑΑ ΑΕ με πίνακες.